

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Gladstone in liberalna stranka na Angleškem.

V.*)

Kakor smo prej omenili, je bil Gladstone skozi več nego 20 let ideal nemških liberalnih listov, — ko se pa je začel 1875. l. do danes neprestano za Slovane zanimati, govoriti in pisati, postal je vsem nemškim psevdoliberalcem najnegnusnejši človek tega sveta. Nij je psovke v nemškem slovarju, katere ne bi bili Gladstonu uže na nos vrgli, da je stari „norec“, da se mu možjani mehčajo, da ga bodo kmalu v kako blaznico zaprli — itd. je bilo še najbolj blago od tega, kar se mu je reklo. Juda Beaconsfielda so pa na altar postavili in klečali pred njim, kakor nekdanji Izraelci pred zlatim teletom. Ko je ošabni Disraeli zdaj parlament razpustil in tisto zloglasno pismo polno napuha in farizejstva pisal vice-kralju irskemu, rekli so vsi nemški liberalci, da se še Gladstoneju sanjati ne sme, da bi njegova stranka na krmilo prišla. Pro-rokovali so z vso odločnostjo, da bo Gladstone iz tega volilnega boja tako oslavljen izšel, da ne bo liberalna stranka niti toliko pristašev v parlamentu imela, kakor zadnjih 6 let. Še celo sicer prekanjeni Bismark se je tukaj na grde limanice vsedel, ker tudi njega je njegov poslanec v Londonu, grof Münster, tako slabo podučil, da se je Bismark po izidu volitev tako razljutil nad njim, da je hotel nesrečnega grofa „stante pede“ iz Londona v Berlin nazaj „brniti“.

Ali angleški narod in pa nemški psevdoliberalci sta dva faktorja, katera nemata drug

z drugim čisto nič sličnega. Angleški narod je nosil še zmirom Gladstonea v svojem srci, kar je pri sedanjih volitvah tako sijajno pokazal. Najbolj je pa razkačilo Angleže, da se je Bismark izrazil, kako je z Beaconsfieldovo politiko zadovoljen in kako želi, da bi zopet zmagal. To je ponosne Britance zelo razburilo, da se kontinentalni državnik, in če se tudi desetkrat Bismark imenuje, predrzne tako svobodnemu, tako ponosnemu in tako mogočnemu narodu migljaje dajati, koga naj si v parlament voli. Tudi nij Angležem dopadala Beaconsfieldova politika v Afganistanu in v južni Afriki, kajti te drage vojske so prouzročile, da je on svojo vlado z deficitom 60 milijonov goldinarjev končal. Obrtnost je začela hirati, dela je pomanjkavalo, dan za dnevom je več fabrik obstajalo in falimenti so se ogromno množili. Delavci in farmerji so začeli zdihovati po blaženih Gladstone-jevih časih, ko je bilo vsako leto manj davka in živež cenejši. Treba je pa vedeti, da obstoji vsled volilne reforme 1867. l. polovica angleških volilcev iz prostih delavcev. Vsi ti faktorji so sodelavali, da so Beaconsfielda vrgli, največ je pa Gladstone sam s svojo velikansko agitacijo storil.

Precej po razpustu parlamenta se je 70 let stari mož spravil na noge in šel je od mesta do mesta, od volilnega okraja do volilnega okraja, kjer je v ozidji in pod milim nebom male in velike volilne shode dan za dnevom sklicaval in neumorno govoril. Govoril je navadno po 3 ure zaporedoma in velikan-skim angleškim časnikom je uže prostora pomanjkovalo, da bi vse njegove govore natisnili. Spremljevalo ga je po navadi po vseh volilnih potovanjih ne manj nego 20 časnikarskih reporterjev, od katerih je samo „Times“

vedno po štiri poslala — ob sebi se umeva, same stenografe.

Vedeti je treba, da so bili in so še pokojni lord Canning, John Bright in V. Gladstone prvi govorniki angleškega naroda tega stoletja.

Kakor se čuje, je John Bright mej vsemi živečimi angleškimi parlamentarci najbolj odlični govornik, in da še za nekoliko Gladstone-ja nadkriluje. Oba slavna moža sta si pa največ govorniške slave na taborih pridobila pri raznovrstnih prilikah, kar bi jim v očeh naših nemškutarjev zelo škodovalo.

Da, — Gladstone je še celo v zadnjem volilnem gibanju parkrat z železniškega vagona govoril. Gladstone se je namreč po železnici kam v večji kraj peljal, kar je pa množica na vseh malih železniških postajah dobro vedela. Ko so ljudje zvedeli, da vlak z Gladstonejem pridrdra in da se bo 5. k večjemu kakih 10 minut mudil, zbrali so se hitro na postaji pristaši njegove stranke in radovedneži. Burno so ga pozdravili in ga nadlegovali, da jih je moral iz vagona z malim volilnim „speech“-em razveseliti. Naši nemškutarji, ki držé toliko na pristojnost in dostojnost, bi slavnega moža ne imenovali spoprdljivo samo „Taborredner“, ampak še celo „Wagonredner“!

Bili so časi, nij še dolgo od tega, morebiti komaj kakih 15 let, ko je na Angleškem in na romanskem zapadu redko kdo vedel, da so Slovani na svetu. Znano je bilo tem zapadnjakom, da eksistujejo Rusi, Poljaki, Čehi, Hrvatje in Srbi — ali da so vsa ta plemena udje enega naroda, in da je to ena velika pasmina, namreč slovanska, — to resnico je na evropskem zapadu gosta in debela megla pokrivala. Zdaj se je pa slavni državnik Glad-

Listek.

Spomin o groznej noči v Lipici.

(Spisal Dr. J. J. J.)

Kdor je Lípico poznal pred tridesetimi leti in bi jo danes zopet videl, začudil bi se. Bila je jednake vrednosti a ponižnejšega obraza. Gledal si nizko zidane hleve sè slamo krite. Grad je bil starinsko, malo ne zelenobljeno poslopje. Po dvoriščih in drugih prostozih je rastla trava, ali bolje rečeno, plevel. Le konji, tudi tedaj tako bistrooki in lepi, radovedno so te pogledovali, ako si mimo hlevov zadrdral proti gradu, kder te je vzpri-jela poštena stara gostoljubivost, katera samoti posebno ustreza. Tedaj je morda menj nego li zdaj vedel svet o Lipici, a živeli so tudi bolj po svoji volji in kakor so hoteli, kateri so tam gospodarili. Od Dunaja do Lípice je daleč po cesti, a drat še nij oznanjal z naglo-

stjo, kaj se godi po svetu. Lípiski gospodje mej svojimi lepimi konji na kraške zelenici so bili v resnici, kakor arabski poglavice v svojih puščavah. V mladosti sem tudi jaz tja zahajal in vselej rad. Po zimi sem po hlevih vrabce preganjal, a po letu po maklénih dléske streljal. Tega se najbolje spominam. Črez mojo voljo so se me vrabci skoraj iznebili, kajti v šolo je bilo treba iti, in le na dleske sem še hodil o velikih počitnicah. A dogojáj, ki je Lípico zelo izpremenil, odgnal je tudi mene, da sem naposled i dleskov pozabil.

Huda vročina je pritiskala, ko sva po polu dné z lovcom Pavlom pohajala po lesu. Dobro pomnim, da je on bil tedaj ustrelil lisico, a jaz le malo dleskov, kajti vročina jih je mamila, da so kar žedéli in se ne preletavali. Truden in ves od vročine zdelan sem šel zgodaj spat in sem res trdno zaspal. Ob desetej uri planeta v mojo sobo sestrin mož in kuharica, in ker sem le mirno ležal, ustrašila

sta se tako, da sta malo ne okamenéla. Mislila sta, da sem uže gotovo mrtev. Sestrin mož me jame stresati, a jaz ga debelo pogledam, kaj bi to bilo. On mi reče: „Hoj H . . . ! treščilo je v tvojo sobo!“ Ugledavši po sobi kosove raztreščenih vrat, skočim po konci, hoteč pobegniti k sestri in otrokom. V tem hipu blisk in tresk zopet v vrt pri gradu! Strah me je k tlóm pritisnil ter omamilo me rjojenje, nikoli poprej slišano. Sestrin mož me prime za roko in strepetal sem v otročjo sobo, kamor se je bilo zbralo vse, kar je živeło prebivalcev v gradu.

Okolo devete ure na večer namreč so se bili začeli črni oblaki pomikati od morja, a izginili so bili zopet. Okolo desete ure se je potem nebo naglo zatámilo ter hitro se za-bliskne in trešči tikoma gradu. Ležalo je uže vse, razven štirih služabnic in lovca Pavla, ki so bili v družinskej sobi. Prestrašil se je vsak in prebudili so se vsi speči, razven otrok in mene.

stone v svojem volilnem govoru v Midlothianu pred ogromno množico skliceval, da z liberalno stranko simpatizuje vse Slovanstvo, bodi si v Avstriji, okolo Balkana ali v Rusiji. Tudi Italija je z nami, pristavil je Gladstone.

To je zgodovinski čin, da se je javno pred tisoč in tisoč ljudi bodoči prvi minister velike Britanije oziral na simpatije celega Slovanstva. Ko so ga nekateri volilci vprašali, kaj bodo pa Magjari k temu rekli? Ta narod, odgovoril je Gladstone, se je nevrednega izkazal simpatij angleške liberalne stranke, katere je v tako obilnej meri užival. Prva skrb Magjarov, ko so prišli do moči, je bila, da so začeli neusmiljeno Slovane v svoji državi tlačiti, še veliko bolj in drugač, nego so bili oni poprej tlačeni, treba je pa vedeti, dostavil je Gladstone, da v ogerski državi je Slovanov še enkrat toliko, kakor Magjarov!

Magjarski jud Bamberger, ki čuje tudi na pomagareno ime „Vambéry“ je šel potem na Angleško, da bi javne govore imel o srednji Aziji in o napredovanju Rusov. Bamberger je bil pred 23. leti v malej Aziji in je potem mej učeni svet spravil debelo knjigo, v kateri spisuje kraje, gore, reke, mesta, trge in vasi, katerih nij nikdar na svoje oči videl.

Ko so pozneje Rusi v te kraje srednje Azije prodrli, posebno ko je general Černjajev — Taškend vzel, prepričali so se, da so v tej „Vambéry“-jevej knjigi debele laži nakopičene. To so tudi Rusi na čelu Černjajevu svetu naznanili. Od tistih dob je postal Bamberger strahovit sovražnik vsega, kar le po Ruskem diši. Zategadelj je vzel spet mož popotni les v roke in je romal na Angleško zoper Ruse zabavljat, ker mu jih je Gladstone preveč hvallil. Ali doživel je mož čudne vspehe, kajti komaj je začel zoper Ruse in Slovane udrihati, začeli so mu Angleži žvižgati in vpiti: „Doli z njim! Doli z njim!“ — Krivonos magjarski jud je potepeno kopita pobral, ker je videl, da so zdaj nastali drugi časi na Angleškem.

Z novimi volitvami je prišlo v angleški parlament veliko inteligencije, katere je bilo pod Disraelijem toliko pogrešati, ker takrat so v angleški zbornici bogati krčmarji in pivovarji zvonec nosili.

Strašno je nemške psevdoliberalce skrbelo, kako bo „ubogi“ Gladstone svoje ministerstvo sestavil, da bi vsem faktorjem liberalne stranke ustregel. Ali tudi te skrbi jih je Gladstone rešil, ker v njegovi vladi je vsak oddelek liberalne stranke zastopan; — vladni člani so pa taki talenti, da je redko katero ministerstvo toliko izvrstnih mož v takem telu zbra-

nih imelo, mej katerimi so najodličnejši: John Bright, Ch. Dilkes, Mundella, slepi profesor Fawcett, Forster in Chamberlain. —

Entuzijastično se je sprejela zmaga angleških liberalcev v Bolgariji, v Srbiji in tudi v Rusiji. Oba bolgarska zbora sta poslala adresi Gladstone-ju. Nij je vasi, in v obče nij je sosseke po celem Bolgariji, ki ne bi bila Gladstone-ja imenovala za svojega častnega občana.

Zdaj pa vprašamo: Kaj smemo mi Slovani od zdaj na krmilu bivajoče angleške liberalne stranke pričakovati? Gotovo ne, da bi za zjedinenje Bolgarov, ali pa za ustanovljenje konfederiranih balkanskih držav vojsko začela. Kaj tacega stori jedino Rus za svojega rodnega brata. Ali pričakovati smemo, da bode Gladstone-jeva vlada jugoslovanske težnje simpatično spremljevala in diplomatično podpirala, kakor je to njega dni Italijanom in Magjarom storila. Uže to je veliko vredno, da tako močna država slovanskim težnjam ne nasprotuje. Ako bi bil po končani rusko turški vojski Gladstone mesto Disraelija na krmilu, bil bi mir, ki ga je Ignatiev v St. Stefanu sklenil, denes uže do pičice uresničen. Kakšen velikanski napredek v slovanskem smislu bi bil uže to! Dobro je rekel pred par dnevi hrvatski „Obzor“, da Gladstone ne bo Jugoslovani nov za lase v nebesa vlekel, temuč, da se morajo vredni izkazati njegovih simpatij. To pa pokažejo s tem, da so mej soboj složni in jedini, da se ne koljejo mej soboj Srbi in Hrvatje, Bolgari in Srbi, in Bolgari zopet ekstra mej soboj!

Sklepamo ciklus teh člankov z iskreno željo, da bi bila angleška liberalna stranka Slovanom v istini na korist!

Dostavek uredništva: Nemški Slovanom sovražni časopisi, kakor tudi angleški konservativni, so te dni dobili nov povod zabavljati na Gladstona in sicer zaradi njegovega pisma Karolyiju, v katerem nekako „preklicuje“ svoje besede govorne zoper Avstrijo, rekoč, da jih ne bi bil govoril, ko bi bil uže prejel od Avstrije zagotovilo, da nečče na Balkanu v osvojitveni politiki dalje iti, kakoršno zagotavljanje mu je avstrijski poslanik še le sedaj dal. Razumljivo je, da angleški konservativni listi to kost poberó in vsako priliko porabljajo v opoziciji zoper moža, ki jih je z vlade vrgel. Ti so Gladstonovi principijalni sovražniki. Da pa avstrijski časopisi zaradi tega vpijejo, o njegovem ponižanju, ker je dobrohotno izrazil se za tisto Avstrijo, katera se je prva pred njim izgovar-

jala, da nema onih osvojevalnih namenov na Balkanu, katere jej je prej po magjarskih izjavah prav lahko pripisoval, to ima zopet le svoj uzrok v sovraštvu teh novin do moža, ki Slovanom nij neprijatelj. Resnično avstrijski časopis se Gladstonu ne bil smel rogati zaradi tega, ker on izpove, da nij sistematičen sovražnik naše države, ampak da bi bil neprijatelj narodom krivične Avstrije.

Iz državnega zbora.

Dne 9. aprila tega leta sta se avstrijska in nemška država dogovorili, da se dozdanja trgovinska pogodba mej njima prodolži za jedno leto. Ta dogovor je po dolge debati zbornice poslancev v seji v sredo potrdila. Mej družimi govorniki oglašil se je k besedi tudi trgovinski minister, ki je na veliko zadovoljnost svojih „ustavovernih“ prijateljev zagovarjal industrijo avstrijsko — menda zavoljo tega, ker je nedavno dejal poljedelski minister Falkenhayn, da je Avstrija kmetijska država.

Nadalje je zbornica sprejela tudi zakon o ponarejenem vinu tako, kakor ga je gospodska zbornica popravila.

Na dnevni red prihodnje seje je predsednik grof Coronini postavil tudi prvo branje Wurmbrandovega predloga, da bi zbornica proglasila nemški jezik državnim jezikom in predlog Herbstov, da bi se odgovor Stremayrov o jezikovni naredbi za Češko in Moravsko dal v presojevanje posebnemu odseku. Na predlog poslanca Dunajevskega sta se oba ona predloga zbrisala z dnevnega reda, glasovalo je za to 158 poslancev, zoper pa 143. Dunajevski je utemeljeval svoj predlog s tem, da ostaje pred končanjem zdanje sesije premalo časa, da bi se mogla v odsekih dotična predloga uspešno reševati in ker bi se z obravnavanjem teh predlogov še v zdanjej sesiji duhovi še bolj razburili.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. maja.

Ustavovorni nemški poslanci so kar divji, videči, da svet še zmirom mirno svojim potem naprej gre in da se nebo ne podere, če ravno so oni v manjšini in ne več na vladi, in čeravno ne morejo več avstrijskih Slovanov brezobzirno terorizirati, kakor so jih 18 let. Ustavovorni poslanci so imeli 12. t. m. na Dunaji banket, na čast trem poslancem Gornjeavstrijskega velicega posestva, katerih volitve so bile zavržene. V telegramih z Dunaja beremo (na pr. v „Triester Tztg.“), da so se pri tej priliki od nemške strani slišali tako ostri

Ali jedva mine prvi strah, zablistne se zopet in trešči nad murbami malega dvorišča sredi gradu baš v tista vrata, skozi katera se je iz sobe, kder sem spal jaz, po prehodu šlo mimo omenjenega dvorišča pred grad. V sredi tega prehoda skozi druga vrata se je prišlo na velik mostovž, okolo katerega so bile vse ostale sobe te postati, a tik vrat je bila družinska soba. Tudi v to sobo je zašla uže razkrojena strela, ter omamila obe dojlji in lovečevega psa. Nastane strašen krič, in pes, predramivši se, jame rjoveti in zavijati, ter za njim še pet drugih, ki so bili v gradu zaprti, in mnoge mačke so začele vse ob enem vreščati. Sestra plane k otrokom, nje mož in kuharica po sobah gledat, kam je treščilo, in kde morda uže gorí. V mojej sobi sta zagledala raztreščena vrata, in kakor sem povedal, mene prebudila.

V otročjeji sobi sem skočil na prazno po-

steljo ter stisnil se pod odejo. Uže preje kadaj me je bilo strah, a kadar sem stisnil glavo pod odejo, bilo mi je treba le malo trenotij, da sem zaspal. Zdaj nijsem nikakor mogel. Jedva sem se malo pomiril, a zopet blisk in tresk! To je bilo vse eno na enem, in tak nalive, tak vihar, da se nij dalo priti pred grad. Za vsakim bliskom in treskom se je razlegalo grozno pasje rjojenje, mačje vreščanje ter ženski plač; kajti služabnice, posebno obe dojlji omedlevala so malo ne po vsacem blisku. Zaman so izkušavali mačke in pse odgnati iz mostovža in izpred vrat; vse je do človeka tiščalo.

Posebno mi je v spominu sestra, tedaj krasna mlada gospá. Vseh četrto svojih otrok je imela na enej postelji ter pred njimi klečala. Dvakrat sta nje mož in lovec poskušala priti pred grad in do hlevov, da bi videla, kaj delajo konji in če kje gorí. Nikakor nijsta

mogla. — Uže kake pol ure je to trajalo. Rekel bi, da je nas bil brezup osvojil; vsak je le še tiho vzdáhnul, kadar se je zopet in zopet zablistnilo in treščilo. Sestrin mož, tedanji starejšina v Lípici, on je bil jedini, katerega nij bila groza do konca strla. Tolažil je svojo ženo, opominal in grajal služabnice, ki so plakale in svojim grehom prisvajale to božjo kazen. Druga dva uradnika sta strmela; nekoliko mlajšima od svojega starejšine nedostajalo je še moške kreposti. Jaz sem se zaman trudil misliti, da tudi tega bode konec ter da jutri pride zopet lep dan; prirojena preširnost in pogum, pridobljen uže o raznih prilikah, vse me je ostavilo. Dobro vem, da sem sam v sebi mislil: zdaj ne uídem. A vendar sem ušel, ali najgrozovitejši stres nas je še čakal.

(Konec prih.)

govori, da se ne dajo niti natisniti. To bi dalo sumiti, da so Herbsti in Volfrumi in Sturm žugali z revolucijo, ali kaj? Pa že kar je Herbstovega govora tiskanega, to je precej kosmato. Rekel je ustavovercem: Vi ste videli, da našim protivnikom je več za silo, nego za pravico, in stranka, ki ne pozna pravičnosti, taka stranka je sojena. (Potem je ravno ustavoverna nemška stranka uže davnej sojena.) Herbst je dalje žugal, da bodo njegove stranke protivniki „še obžalovali, da so ustavoverce s silo preglašovali.“ Končnem je Herbst še Stremayra slovesno iz ustavoverne stranke izobčil. Govoril je v istem smislu bukovinski renegat Tomašček, govorili so še mnogi drugi. Ko so se pa ustavoverni možje napili, vpili so po študentovsko poslanskim tovarišem „pereat!“ in hrup je bil tak, da se oficijalni govorniki niso več razumeli, pravi sama „N. Fr. Pr.“

V državnem zboru je bila 13. maja sprejeta nova postava o davku na izdelovanje cukra. — Nemci iz Češkega so v delegacije volili same Nemce, ne hoteli s Čehi kompromisa; za Kranjsko je bil v delegacije voljen Hohenwart, štajerski konservativci in narodnjaki niso volili. Kedaj bode prihodnja seja nij bilo določeno.

Vnanje države.

Poročalo se je, da so Albanci odstopili od svoje misli, napasti Črno goro. Zdaj se vé, zakaj da so to storili. Vodja Miriditov, Prek Bib Doda je namreč izjavil, da on in njegovi tovariši bodo sicer branili svojo domovino, a nigdar ne bodo napadali sosednjih krščanskih prebivalcev. Miriditi so namreč vsi katoliki in tudi po številu najbolj močni v albanskej ligi, v katerej so le neradovoljno. Albanska liga mora se tedaj nanje ozirati.

Sicer se pa iz Skadra piše v „Pol. Corr.“, da vest, ka so se albanska plemena sklenila popolnem odcepiti od Turčije, nij povsem resnična, ker oni da hote le avtonomno albansko kneževino pod pokroviteljstvom porte.

Londonski poluradni časopisi poročajo, da so bila poprej še obravnavanja, predno da je Gladstone pisal znano pismo od Karolyija. Granville je o Avstriji jako prijazno govoril; dejal je, da si je ta pridobila pravice z berlinskim dogovorom in ako ima katera druga vlast čestihlepne načrte, zadrževalo jih bode gotovo to, da je Avstrija blizu. Nadalje bi Anglija rada združena z Avstrijo pritiskala na izvršenje berlinskega dogovora. Karolyi pa je razložil o svojem času Granvillu, da je sporazumljenje mej Avstrijo in Nemčijo miroljubno in da nij zoper angleške interese. V razvijanju samouprave kristijanskih držav sta obe državi složni. Hartington je pa javno izjavil, da je vlada povsod našla veliko sitnost in da se bode v zdanjej sesiji vladno delovanje videlo samo v zakonodaji. Gladstone bode baje samo finančna vprašanja zastopal pred parlamentom.

Nemški poslanec Richter je vtorek v Berlinu govoril v velikej skupščini o zadnjih bojih v „rajstagu“, posebno ostro je govoril zoper Bismarkovo postopanje proti Hamburgu. Dejal je, da je predlog Pruske pri „bundesratu“ (naj se enemu delu Hamburga vzame pravica svobodne luke) — obleganje Hamburga na suhem. Veliko poguma je treba k temu, da se trdi, da se nehče nobeden do takniti pravic svobodne luke Hamburga, mej tem, ko je je imel Birchov v žepu pismo Bismarkovo na Bitterja, v katerem pravi Bismark, da se bode kasneje gotovo posrečilo potegniti Hamburg v colno oblastje. Richter je potem ostro kritikoval Bismarkove napade na vse stranke, in dejal, da je Bismark v „rajstagu“ govoril tako, kakor da bi bil „rajstagu“ odgovoren Bismarku, a ne ravno nasprotno. Bismark se domišlja, da ga od vseh strani proganjajo in samostojnega se kmalu ne bode moglo nič več ustvariti. Samo cesar ima še svojo voljo, in on je Nemčijo vlni obranil vojske z Rusijo, katero je Bismark hotel.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Trebnje 14. maja. K denašnej volitvi je prišlo 117 volilcev, enoglasno je bil voljen Peter Grasselli za deželnega poslanca.

Ptuj 14. maja. Kljub silnej agitaciji nasprotne stranke, zmagali smo slovenski narodnjaki denes sijajno tudi v kmetskih občinah pri volitvah v okrajni zastop. Večina tega zastopa je torej naša.

Domače stvari.

— (Vojaška beguna.) Vojak Peter Bergomaz pri polku Kuhn je 1. t. m. iz Ljubljane ubegnil v vojaške obleki in z bajonetom. — 6. t. m. je pa dopustnik Janez Koprivnikar, strelec novomeške deželne brambe, z doma ubegnil nekam, najbrž v kak rudnik. Oblastnija oba išče.

— (Človeško glavo) sta našla dva gozdarja početkom tega meseca v gozdu Suhemdolu ne daleč od občine Dvor, na Dolenjskem. V glavi je bilo še nekaj možjan, na dotično mesto so jo pa, kakor se sodi, zavlekli lisice. Na glavi je opaziti silen udarec s sekiro in mislijo, da se je zgodilo tu grozodejstvo, da si ravno doslej ostalih delov trupla niso mogli najti. Sodi se, da je to glava leta 1879 izginolega kočarja Knavsia iz Gline. Priče pravijo, da se je on zmirom bal in tudi dejal, da ga bode nekdo ubil. Kdo? tega nij nikdar povedal.

— (Tat ustreljen.) Iz Maribora se piše: Glasovitega tatú Jako Lopiča je sodnija uže več mesecev iskala. Zdaj ga je neki žandar 10. t. m. zasačil z njegovo ljubico v krčmi v Leitersbergu in ga je hotel prijeti. Lopič se je z nožem branil, potem pa ubegnil. Žandar je klical za njim, ker pa Lopič nij obstal, ustrelil je žandar za njim in ga smrtno zadel. Dne 11. t. m. je Lopič umrl.

— (Cigani) so pri sv. Janži arveškega okraja na sloven. štajerskem županu podkopali hram, prodrli sobni pod, vlezli in odnesli puške, srebrnino, perilo in obleko.

— (Iz seje družbe kmetijske 2. in 9. maja.) Poročajo „Nov.“: Dopis sl. deželnega odbora, v katerem družbi naznanja, da njene vloge od leta 1878. zaradi razdelitve sopasnikov in uravnave menjalnih zemljišč zdaj v obravnavo vzeti zato ne kaže, ker je sl. ministerstvo dotično postavlo gospodske zbornici v razpravo izročilo, odbor vzame na znanje. — Ker je predstojnik novomeške podružnice g. dekan Grašič umrl in ves ondašnji odbor uže čez triletnico svoj posel opravlja, je odbor sklenil pozvati g. Ogolina, dozdanjega podpredsednika, naj skliče kmalu vse g. ude novomeške podružnice v zbor. da se v smislu družbenih postav voli ves nov odbor. — Obširno se je razpravljalo poročilo g. R. Dolenca, vodje deželno vino- in sadjerejske šole na Slapu, o lanskem popotnem podučevanju po Dolenjskem. Vodstvo slapenske šole je to poročilo poslalo deželnemu odboru in pa odboru družbe kmetijske, ker oba odbora sta delala na to, da je slavno ministerstvo dovolilo podpore v navedeno popotno podučevanje. Poročilo je jako obširno in natančno ter razpada v 3 dele: v prvem delu popisuje gosp. Dolenec na drobno in odkritosrečno, kar je potovaje videl in skusil po Dolenjskem ter na 6 postajah razkladal o trtoreji in kletarstvu, — drugi del našteva 4 glavne pogrške dolenske vinoreje, — tretji del pa nasvetuje pomočke, po katerih bi se dolenska vinoreja dala zdatno zboljšati in povzdigniti. Odbor je

temeljito pretresal trojico nasvetov ter vse tri za dobre izpoznal, ako bi se vsem našel „nervus rerum gerendarum“; v tem smislu je sklenil objaviti svoje mnenje sl. deželnemu odboru. — Za ude družbe kmetijske sta bila sprejeta: gosp. Jurij Jereb, posestnik v Vodica in pa gosp. Ivan Tomažič, vikar v Novem mestu. — Pred odhodom k poklonu novemu c. kr. deželnemu predsedniku g. Winklerju je bilo v zadnjem listu „Novic“ objavljeno pismo brano, s katerim on družbi naznanja svoj nastop deželnega vladstva ter jej s prijazno besedo zagotavlja svojo pripomoč.

Razne vesti.

* (Bogatajec pred parlamentom.) Mej novimi angleškimi poslanci je tudi jeden, po imenu Bradlaugh, kateri na Boga ne veruje in kakor je v nekeje svojej knjigi pred leti javno izpovedal, nema nobene pozitivne vere temuč je ateist, bogatajec. Ker angleški udje parlamenta pri vstopu prisegajo in se veli na konci prisega: „So help me God“ (tako mi Bog pomagaj), prosil je Bradlaugh, naj se to zanj pri prisegi izpusti. Niso vedeli kaj bi storili, pa so volili poseben odsek naj to vprašanje reši. Odsek je bil voljen.

* (Fijakar napaden.) Na Dunaji je po noči neki mlad gospod najel fijakarja, naj ga pelje v Klosterneuburg. Voznik ga pelje. Mej potom se obrne, a vidi naenkrat, da je „gospod“ na vozu bil po konci vstal in hotel iz revolverja na njega voznika streliti. Udari ga z bičevnikom, a oni strelji. Zadene voznika v željust takó, da se ta z voza zvali. Napastnik pa z voza skoči in zbeži potem. Policija ga je pa vlovila in zvedela, da je nekov prusk komi brez službe, po imenu Satler, ki pravi, da je fijakarja samo zato s strelom ranil, da mu ne bi bilo treba vožnine plačati, ker nij denarja imel.

Listaica opravištva. G. St. P. v P. Placano do 30. junija 1880.

Dunajska borza 14. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72	gld.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	"	25	"
Zlata renta . . .	88	"	50	"
1860 drž. posojilo . . .	130	"	50	"
Akcije narodne banke . . .	837	"	—	"
Kreditne akcije . . .	275	"	—	"
London . . .	118	"	80	"
Srebro . . .	—	"	—	"
Napol. . .	9	"	46 1/2	"
O. kr. cekini . . .	5	"	62	"
Državne marke . . .	58	"	45	"

Samo pri

M. Neumannu,

v Ljubljani, Slonove ulice 11.

Popolna obleka

gld. 16.—

Površnja suknja

gld. 12.—

Velika izber
oblek za dečke in za otroke.

Toilette za gospé,
jagnet-ogrinjala
za vspomlad,
po najnižjej cenl.

Vnanja naročila izvršujó se točno in s poštnim povzetjem in kar nij po vseči, se brez ugovora izmenjava. (150-8)

Tužci.

14. maja:

Evropa: Singer iz Grada. — Lustig iz Brna.
Pri Slonu: Freund iz Dunaja. — Višnikar iz Bistrice. — Dr. Robiček, Višič iz Grada. — Petzival iz Dunaja.
Pri Malici: Kellerman, Schmidt iz Dunaja. — Simer iz Trsta. — Wüste, Guappal iz Dunaja.

Naznanilo vsem, ki kupujejo šivalne stroje. Znižane cene.

Howe in Singer Comp, ki izdelavajo najtrdnjše, najbolj znane in najtrajnejše na 5 let garantovane originalne stroje, so s 1. t. m. zopet znižali ceno šivalnim strojem, zato jih tudi jaz lažje ceneje oddajem. Ponarejene stroje, brez poročila, pa oddajem samo na posebno zahtevanje po 38—40 gold.

Vnanja naročila sprejemajo moji potniki gosp. A. Grebenec, L. Breclnik in A. Vran, ter tudi dajejo zastoj potrebni poduk.

Za gotovo plačilo se v mojej mehaničnej delavnici šivalni stroji popravljajo in dedijo jako ceno in najboljše.

Svila, cviren, igle za šivalne stroje, posamni deli en gross & detail, tako tudi

Wertheimove kase in kasete

po jako nizkej ceni.

Za Kranjsko je jedini zastopnik gorenjih družeb

Fran Detter,

v Ljubljani, na velikem trgu 168. (201-3)

Ustanovljeno 1858.

Na dunajski svetovni razstavi l. 1873. odlikovano z medaljo za napredek in v Lincu s srebrno medaljo l. 1875.

Kraj za naročevanje vezene od zlata in cerkvenih paramentov.

Prečastitej duhovščini!

Štefan Berlyak,
meščan, izdelovalec cerkvenih paramentov,

priporoča se za izdelovanje vseh vrst cerkvenih del, kasul, pluvialov, baldahinov, mrtvaških prtov, oblačil za cerkvenike in ministrante, cerkvene perila, kakor tudi duhovenske obleke, abeeskih sukenj, reverend, kosmečkov itd.

Karolina Berlyak

priporoča se za vezanje od zlata in svile:

Kasule, baldahine, mrtvaške prte, stole, bandera, zastave za pevsko in veteranska društva.

Ornati se rado sprejemajo za apliciranje.

Opazka: Veznine, za katere se daje tudi tvarina, se prevzamejo za montiranje, in se bodo najskrbnejše izvršile; na vsako vprašanje se takoj odgovori. (184-3)

WIEN.

Fabrik und Niederlage: Stadt, Grünangergasse Nr. 12, vis-à-vis der Staatsschulden-Casse.

Zoper giht in revmatizem,

da se z njim namaže, je mnogostransko skušeno zdravilo ces. kralj. izklj. priv. Wilhelmov rastlinski sedativ

„BASSORIN“

od

Fran Wilhelma, lekarja v Neunkirchenu,

jedino, katero je visok c. kr. zdravstveni urad preiskal in potem odličilo nj. veličanstvo cesar Fran Josip I. z izključivim privilegijem.

To sredstvo je priredek, kateri, ako se z njim namaže, čini pomirovalno, dobro, olajšujoče v slabosti na živcih, bolečinah na živcih, živčnih boleznih, telesnej slabosti, revmatičnem živčnem trganju po udih, zoper revmatizem, trganje po udih, bolečine v mišicah, zoper bolečine na obrazu in po udih, giht, revmatizem, glavobol, omotico, šumenje po ušesih, bolečine v križi, zoper slabost udov, posebno pri dolgem potovanju (vojakom, gozdarjem) zoper zbadanje ob straneh, nervozne bolezni vsake vrste, tudi zoper zastarel revmatizem.

Jedna bučica z zdravniškim navodom stane 1 gl. a. v. Za kolek in zavoj 20 kr. posebe.

Prodaje tudi:

V Ljubljani: Peter Lassnik.

(526-13)

Novo vozne liste

za železnice

prav po ceni priporočila „Narodna tiskarna“

v Ljubljani.

Komí

za kupčijo z usnjem, ki znajo dobro izrezavati, prodajati in kupovati tudi surovo usnje ter so od vojašine prosti, iščejo se. Prednost se daje onim, ki znajo slovenski jezik. Želi se dobrih spričeval. Ponudbe naj se pošiljajo v Celovec (225-1)

Dr. Spranger-Jeve kapljice za želodec

pomagajo na hip vsakemu v želodci bolnemu, odpró hitro in brez bolečin trpelo, dajejo slast do jedi, odstranjujejo takoj želodčno kislino, mastno podiranje, slabost, krč v želodci in varujejo nalezljivih bolezni. Naj se poskusijo z majhenim in vsagdo preveri o njih brez vplivanja.

Prodaje lekarj J. Svoboda v Ljubljani, (168-4)

— Marija Poš, železniškega ekspeditorja hči, 29 let, cesta na južno železnico št. 1.

V deželnej bolnici:

10. maja: Jarnej Remškar, 3 leta, delavca sin.

12. maja: Uršula Kušar, 40 let, delavca žena.

Išče se

poštenih agentov

za blago, ki daje veliko dobička, kateri posel vsagdo lahko poleg svojega poklica opravlja. Ponudbe sprejema pod naslovom „Luerative“: Annoncen-Exposition Rotter & Co., Wien, Riemergasse 12. (223-2)

Umrla so v Ljubljani:

10. maja: Luka Mrjasec, mizar, 71 let, sv. Petra cesta št. 29, za starostjo — Luka Dolinar, delavca sin, 4 1/2 leta, v bolnišnični filijali na poljanski cesti št. 42.

11. maja: Anton Žitnik, hišni posestnik, 43 let, v Hradeckijevij vasi št. 29. — Marija Francić, šivilja, 21 let, v sv. Florijana ulici št. 15, za jetiko.

12. maja: Anton Razinger, učitelj sin, 11 m., na sv. Jakoba trgu št. 10. — Pavel Breznik, červ-ljarjeve vdove sin, 15 m., na poljanski cesti št. 18.

Zoper jetiko! Radgostski univerzalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,
priporočajo se posebno



za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolezni, posebno za sušico, želodčno slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje.

Gospodu lekarju J. Seichertu v Rožnavi.

Uže tri mesece boleha moja soproga za nevarno pljučno boleznijo. Ker se mi je od mnogih strani priporočalo, prosim, da mi pošijete povratno 1 zavitek Radgostskega čaja in 2 škat. maho-rastlinskih celtilčkov. Naslov:

Župan v Črešnjevci poleg Ilirske Bistrice.

Gospodu lekarju J. Seichertu v Rožnavi.

S tem vas prijazno prosim, pošijete mi svojega izvrstnega Radgostskega univerzalnega čaja, ki me je popolnem ozdravil mojega dolgoletnega hudega katara v želodci, zopet 2 zavitka preje ko mogoče, po poštenu povzetju. Preverjen sem, da bo ozdravil tudi mojo soprogo, ki za isto boleznijo boleha. Prosim vas pa na dalje tudi, da mi pošijete še dva zavitka vaših maho-rastlinskih celtilčkov, katere rabijo moji otroci zoper oslovski kašelj. Se spoštovanjem udano

F. Müller, vodja.

Ronov, na Češkem, 26. aprila 1878.

Vaše blagorodje!

Izvolite mi brzo poslati s poštnim povzetjem 2 zavitka Radgostskega univerzalnega čaja in 2 škatljici Rožnavskih celtilčkov. — Oboje se je dobro obneslo. Naslov:

Theresia Zoufaly,

cale dei tintori, III. piano casa Madovič a Zara (47-2) (Dalmacija).

Vaše blagorodje!

Ker se mi je vaše izvrstno zdravilo od mnogih strani toplo priporočalo, zato vas prosim, da mi kmalu pošijete s poštnim povzetjem 3 zavitke Radgostskega univerzalnega čaja in 3 šk. maho-rastlinskih celtilčkov. Udani

Ivan Podunška,

lovec grofa Choteka v Neštenu pri Klokou v Sremu.

Od tega po zdravniške razložbi in predpisih pripravljeni čaj, velja za 14dnevno rabo pripravljeni paket z nakazom o rabi 1 gl. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.

Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtilčki dobivajo se jedino le v lekarni J. Seichertu v Rožnovi (na Moravskem), in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštenu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: W. Mayr v Ljubljani, W. König v Mariboru, S. Mittelbach in J. Čejbek v Zagrebu, Barmherzige Brüder in A. Nedved v Gradi, A. Marek in J. Kupferschmid v Celji, O. Russheim v Ljupci, Carl Grabacher v Murau, J. Illing v Rottemanu, W. Thurnwald v Celovci.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Doktorja Horsta jedino prava voda za oči, natančno po starem po starem obiteljskem propisu tega veleslavnega zdravnika za oči prirejena, je posebno primerna krepljenju in vzdržanju vidne moči in sicer v vsakej starosti. S to vodo je v kratkem časi in brez ovire v svojem poslu lahko izleči vsak bolnik nove in zastaane očesne vnetice, rožniške pege, ječmene, kakor tudi neprijetno solzenje.

Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno zdravlja pušico, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Izvirna sklenica 70 kr. av. v., za kolek in zavoj 10 kr. več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska).

Jedna originalna steklenica z navodom, kako lek rabiti, stane 70 kr., za kolek in zavoj 10 kr. več.

Prava takšna voda se dobiva samo neposredno v lekarni rožnovskej.